

Львівський національний університет імені Івана Франка
(повне найменування вищого навчального закладу)
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філологічного
факультету

доц. Крохмальний Р. О.

“31” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Проблеми усного перекладу (чеська)

галузь знань	(назва навчальної дисципліни) <u>03 Гуманітарні науки</u>
спеціальність	(шифр і назва напрямку підготовки) <u>035 Філологія</u>
спеціалізація	(шифр і назва спеціальності) <u>035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська</u>
факультет	(назва спеціалізації) <u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2023 рік

Робоча програма «Проблеми усного перекладу» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

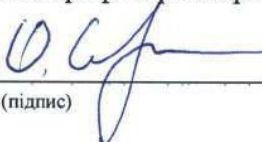
за спеціальністю 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр». – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. – 9 с.

Розробники: Моторний О.А., доцент кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького,

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

_____ (доц. Сорока О. Б.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“31” серпня 2023 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол № 1 від 31.08.2023

“31” серпня 2023 року

Голова

_____ (проф. Крохмальний Р. О.)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень магістр	Характеристика навчальної дисципліни	
		<u>денна</u> <u>форма</u> <u>навчання</u>	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Філологічні науки	Дисципліна вільного вибору з циклу професійної та практичної підготовки	
	Напрямок підготовки		
Модулів – 2	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	Спеціалізації 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська	2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання:		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 7	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	16	
		Практичні, семінарські	
		16	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		58 год.	год.
ІНДЗ:			
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 2 до 1

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – підготувати фахівців у галузі усного перекладу, що передбачає розвиток фахової компетентності перекладача для забезпечення процесу міжмовної і міжкультурної комунікації в різних галузях і сферах економіки, науки, техніки, освіти, культури шляхом перекладу різножанрових текстів з

чеської мови на українську та навпаки; сформувати у студентів професійні навички усного перекладача, підготувати фахівців з усного перекладу (чесько- українського та українсько-чеського) високої кваліфікації для здійснення усних перекладів різної тематики та складності, для подальшої роботи в різних установах в якості усного перекладача (перекладача на заходах різного типу, перекладача-референта, перекладача-менеджера, гіда-перекладача, перекладача- супроводжуючої особи); підготувати студентів до проведення самостійних наукових досліджень у сфері усного перекладу.

Основні **завдання** навчальної дисципліни «Проблеми усного перекладу»:

- ознайомити студентів з теоретичними основами усного перекладу та становленням усного перекладу як виду професійної діяльності;
- ознайомити студентів з основними принципами та правилами діяльності усного перекладача, проблемами психологічного характеру із якими стикається усний перекладач;
- навчити долати психологічні та екстралінгвістичні (позамовні, країнознавчі) проблеми й труднощі, пов'язані із практикою перекладу;
- розвивати у студентів найважливіші види мовно-розумової діяльності з метою застосування теоретичних знань на практиці усного (синхронного та послідовного) перекладу;
- розвивати у студентів перекладацьку компетентність, фахові практичні вміння та навички перекладу з чеської мови українською та навпаки різної тематики.
- формувати й закріплювати стійкі практичні навички усного абзацно-фразового, послідовного та синхронного перекладу на слух, а також перекладу з аркуша;
- навчити застосовувати техніки вільного усного перекладу для потреб ділових переговорів та ведення бізнесу чеською мовою;
- поглиблювати знання щодо організації мови та фонові знання, що мають відношення до країни мови, на яку та з якої здійснюється усний переклад;
- правила професійної етики.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;
- знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;

- жанрові особливості різних усних текстів та підходи до них
- принципи реферування усного тексту
- засади перекладацького етикету

вміти:

- максимально точно передавати усний текст з чеської на українську та навпаки, підбирати еквіваленти
- вирішувати проблемні моменти усного перекладу у максимально швидкий проміжок часу з огляду на особливість цього виду діяльності
- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- швидко вловлювати усну інформацію, вміти її утримувати протягом необхідного для здійснення перекладу часу
- виділяти суть у межах усного тексту
- оперативно орієнтуватися у разі проблемних ситуацій підчас усного перекладу
- організовувати процес свого навчання й самоосвіти у галузі перекладознавства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен розвивати та вдосконалювати

загальні компетентності (ЗК):

- ЗК1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5 Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК6 Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК10 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

фахові компетентності (ФК):

- ФК6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК7 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією обраної галузі філологічних досліджень.
- ФК8 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
- ФК10 Здатність застосовувати знання методів перекладу текстів різних типів, тематики, жанрів і стилів під час процесу перекладу; обґрунтовувати свої перекладацькі стратегії та рішення; забезпечувати точність перекладу та дотримання норм тієї мови, якою здійснюють переклад.

програмні результати навчання:

- ПРН1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і

- втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
 - ПРН3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
 - ПРН5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
 - ПРН6 Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
 - ПРН10 Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежновід обраної спеціалізації).
 - ПРН14 Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
 - ПРН16 Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
 - ПРН18 Володіти на високому рівні чеською мовою для здійснення професійної діяльності.
 - ПРН19 Володіти технікою письмового та усного перекладу, вміти обирати оптимальні перекладацькі стратегії та рішення, організовувати процес перекладу відповідно до типу, тематики, стилю та жанру тексту мовою оригіналу і способу його оформлення мовою перекладу.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні тенденції розвитку слов'янських літератур.

Тема 1. Překladatelství jako vědní obor. Překlad jako předmět vědecké analýzy

Тема 2. Ústní překlad a jeho místo v systému filologického poznání

Тема 3. Žánrová a druhová charakteristika ústního překladu

Тема 4. Problém přiměřenosti, správnosti a hodnocení ústního překladu. Tlumočení a simultánní tlumočení.

Змістовий модуль 2. Особливості розвитку слов'янських літератур кінця XVIII – XX ст.

Тема 5. Sociálně-politický ústní překlad. Překlad oficiálního setkání

Тема 6. Ekonomický překlad. Tlumočení na obchodních jednáních

Тема 7. Právní překlad. Překlad u soudu

Тема 8. Vědecký překlad. Překlady konferencí

Тема 9. Překlady kulturní sféry.

Тема 10. Překladačská etiketa a základní požadavky na tlumočnicka

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Překladatelství jako vědní obor. Překlad jako předmět vědecké analýzy	2	1	1									
Тема 2. Ústní překlad a jeho místo v systému filologického poznání	2	1	1									
Тема 3. Žánrová a druhová charakteristika ústního překladu	2	1	1									
Тема 4. Problém přiměřenosti, správnosti a hodnocení ústního překladu. Tlumočení a simultánní tlumočení. Модульний контроль на практичному занятті	2	1	1									
Разом за змістовий модуль 1	8	4	4									
Модуль 2												
Змістовий модуль 2.												
Тема 5. Sociálně-politický ústní překlad. Překlad oficiálního setkání	14	2	2			10						
Тема 6. Ekonomický překlad. Tlumočení na obchodních jednáních	14	2	2			10						
Тема 7. Právní překlad. Překlad u soudu	14	2	2			10						
Тема 8. Vědecký překlad. Překlady konferencí	14	2	2			10						
Тема 9. Překlady kulturní sféry.	14	2	2			10						

Тема 10. Překladatelská etiketa a základní požadavky na tlumočníka. Модульний контроль на практичному занятті.	12	2	2			8						
Разом за змістовий модуль 2	82	12	12			58						
Усього годин	90	16	16			58						

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Právní překlad. Překlad u soudu	10
2	Ekonomický překlad.	10
3	Sociálně-politický ústní překlad.	10
4	Vědecký překlad	10
5	Překlady kulturní sféry.	18
	Разом	58

Самостійна робота включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, вивчення окремих тем чи питань, що не розглядаються в курсі лекцій, виконання системи вправ практичного характеру, підготовку до модульних контрольних робіт та заліку.

Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: пояснення, бесіда, демонстрація, практична робота, вправи, проблемний виклад, частково-пошуковий метод, інформаційно-ілюстративний метод.

Методи контролю

Контроль успішності студентів включає поточний контроль за виконанням самостійної роботи та практичних завдань. Підсумкове оцінювання виконання самостійної роботи та інших видів роботи проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	

Критерії оцінювання успішності студентів: Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступною системою: студенти виконують на практичних заняттях усний переклад. Який оцінюється за п'ятибальною шкалою 0 – студент не готовий і не перекладає, 1 – студент перекладає дуже неточно, робить суттєві помилки, 2 – студент перекладає

загальний зміст, але робить при цьому багато помилок, 3 – студент перекладає більшість тексту задовільно з деякими суттєвими неточностями, 4 – студент перекладає добре, але робить незначні помилки, 5 – студент перекладає відмінно. Також передбачений контроль засвоєного матеріалу за схемою: 0 – студент зовсім не готовий і не відповідає на поставлені питання, 1 – студент відповідає погано, називає окремі з необхідних фактів, робить значні помилки, 2 – студент відповідає загалом на питання, але при цьому опускає важливу інформацію, 3 – студент відповідає задовільно, але робить певні помилки, 4 – студент відповідає добре з незначними неточностями, 5 – студент відповідає відмінно. Контроль може проводитись в усній або письмовій формі.

На іспиті студенту буде запропоновано перекласти усний текст (уривок з радіо-подкасту або ютуб-каналу) на одну з аналізованих протягом семестру тем, а також буде задано питання теоретичного характеру (у кількості 1-3).

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	
90 – 100	A	5	відмінно	зараховано
81-89	B	4	дуже добре	
71-80	C		добре	
61-70	D	3	задовільно	
51-60	E		достатньо	
21-50	FX	2	незадовільно	не зараховано
0-20	F	2	незадовільно (без права перездачі)	не зараховано (без права перездачі)

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквиумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

Методичне забезпечення

1. Семотюк О. Усний переклад. – Львів, 2016.

Рекомендована література

1. Fišer, Zbyněk: Překlad jako kreativní proces. Teorie a praxe funkcionalistického překládání. Brno 2009.
2. Hrdlička, M. Translatologický slovník, Praha: JTP, 1998.
3. Jedlička D. Úvod do teorie a praxe překlada. – Opava, 2019.

4. Knittlová, D. Překlad a překládání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2010.
5. Krijtová, O. Pozvání k překladatelské praxi. Apostrof. 2010.
6. Kufnerová, Zlata: Překládání a čeština, H&H, Jinočany 1994.
7. Kufnerová, Zlata: Čtení o překládání, H & H, 2009.
8. Levý, J.: České teorie překladu. Praha 1957, vyd. 2. Ed. Jiří Honzík. Praha 1996.
9. Levý, J.: Umění překladu, Praha 1963. Mounin, G. Teoretické problémy překladu. Praha : Karolinum, 1999
10. Routledge Encyclopedia of Translation Studies. Ed. Mona Baker and Gabriela Vajdová Libuše, ed.: Myslenie o preklade, SAV, Brat. 2007.
11. Vajdová Libuše: Sedem životov prekladu, Veda, Bratislava 2009.
12. Vilíkovský, Ján: Preklad ako tvorba. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1984.
13. Slovo za slovem. S překladateli o překládání. Praha: Academia. 2012.
14. Železný P. České teorie překladu. – Praha, 1996.
15. Бабенко Є. Актуальні проблеми сучасного перекладознавства. – Черкаси, 2018.
16. Білозерська Л. Термінологія та переклад. – Київ, 2010.
17. Верба Г. Посібник з усного перекладу. – Вінниця, 2020.
18. Мамрак А. Вступ до теорії перекладу. – Київ, 2009

Internetové zdroje / Інтернет-ресурси

19. https://is.muni.cz/el/phil/jaro2017/PRJ006/um/69418595/0_Uvod.pdf
20. https://repozitar.cz/repo/40370/Jedlicka_U_D_T_A_P_P.pdf
- 2.